

BİRİNCİ LİG BAYAN VE ERKEK ATLETİZM TAKIM SPORCULARININ PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARININ İNCELENMESİ

THE ANALYSIS OF THE PSYCHOLOGICAL NEEDS OF THE MEN AND WOMEN ATHLETICS AT THE 1ST LEAGUE

Mehmet ŞAHİN¹, Mehmet Ali ŞEKERTEKİN², Başaran GENÇDOĞAN³

ÖZET

Bu çalışmada I. ligde profesyonel olarak atletizm yapan bayan ve erkek sporcuların spor aktivitelerinde, hangi psikolojik ihtiyaç örüntülerinin etkili olduğunun incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örnekleme tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Örneklem grubu, Fenerbahçe, Galatasaray, Enka spor ve Aydın Polis Gücü atletizm takımlarında yer alan 53 erkek ve Mersin Yüksel Spor, Fenerbahçe, Eskişehir Anadolu Üniversitesi. Spor Kulübü ve Ankara Yenimahalle Belediyesi Spor takımlarında yer alan 45 bayan sporcudan oluşmuş olup yaş ortalaması 21.70 ve standart sapması 2.14'dür. Araştırmada Edwards Kişisel Tercih Envanteri kullanılmıştır. Verilerin analizinde t testi, varyans analizi ve LSD testi kullanılmıştır. Erkek ve bayan atletizm takım sporcuları arasında, "Duyguları Anlama" ve "Başkalarından Yardım Görme" boyutunda kızların ve "Gösteriş" ve "Karşı Cinsle İlişkiler" boyutunda erkeklerin daha fazla eğilimli oldukları ortaya çıkmıştır. Kulüpler arasında, psikolojik ihtiyaç örüntüsü eğilimleri açısından da; "Başkalarından Yardım Görme" ve "Karşı Cinsle İlişkiler" alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Erkek ve bayan sporcular ile farklı kulüplerdeki sporcuların, ihtiyaç örüntüleri arasındaki farklılıkların, sporcuların motive edilmesi sürecinde dikkate alınması yararlı olabilir.

Anahtar Kelimeler : Atletizm, erkek, bayan, kişisel tercih

SUMMARY

The aim of this study is to analyze the psychological needs of the men and women athletics playing at the 1st league professionally. Sample of this study used with random method. Person is 53 men who play, in athletics team of Fenerbahçe, Galatasaray, Enka spor and Aydın Polis Gücü, and women 45 who play in, Mersin Yüksel Spor, Fenerbahçe, Eskişehir Anadolu Üniv. Spor Klübü ve Ankara Yenimahalle Belediye Spor. Age mean of sample was 21.70 and standart deviation 2.14. In the study Edwards Personal Preference Scale was used. In analyzing of data t test was used and also variance analyse and LSD (Least Significant Different). Between the men and women athletics teams on "Intrception" and "succorance" the girls, on "heterosexuality" and "exhibition" men proved to have more tendency. Among the clups in terms of psychological needs "exhibition" and "heterosexuality" statical perspective meaningful differences come out. It may be helpful the use of psychological needs for the motivation of men and women athletics who are playing at different sport clubs.

Key Words : Athletics, man, women, personal preference

GİRİŞ

İnsanı belli davranışları yapmaya yönelten iç güç olan güdüler, bireyin ihtiyaçlarıyla doğrudan ilişkilidir. Bireyin tüm davranışları ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olup, bu ihtiyaçlar da içgüdüler tarafından motive edilirler. Güdülerin sayısı ve çeşidi konusunda çok farklı görüşler ortaya konmuştur (Edwards, 1959). Bu araştırmada Murray'ın (1938) tanımladığı ve

sınıfladığı güdülerden on beş tanesini ölçen, Kişisel Tercih Envanteri (Edwards Personal Preference Schedule / EPPS) kullanılarak I. ligde profesyonel olarak atletizm yapan bayan ve erkek sporcuların, spor aktivitelerini gerçekleştirmelerinde hangi psikolojik ihtiyaç örüntülerinin etkili olduğunun incelenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın örnekleme tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Örneklem grubu, Fenerbahçe, Galatasaray, Enka spor ve Aydın

¹Çukurova Üniversitesi Sağlık Bil. Enst. Bed. Eğit. ve Spor ABD.

²Atatürk Üniversitesi BESYO

³Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Polis Gücü , atletizm takımlarında yer alan 53 erkek ve Mersin Yüksel Spor, Fenerbahçe, Eskişehir Anadolu Üniversitesi. Spor Klübü ve Ankara Yenimahalle. Belediye Spor takımla-

rında yer alan 45 bayan sporcudan oluşmuş olup örneklem grubuna ilişkin veriler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Örneklem Grubu ile İlgili Bilgiler

	TAKIMLAR	n	%
ERKEK	Fenerbahçe	13	24.5
	Galatasaray	13	24.5
	Enka Spor	13	24.5
	Aydın Polis Gücü	14	26.4
	Toplam	53	54.1
	Mersin Yüksel Spor	12	26.7
BAYAN	Fenerbahçe	11	24.4
	Esk. An. Ün. Sp. K	10	22.2
	Ank. Y.Mah. Bel. Sp.	12	26.7
	Toplam	45	45.9
TOPLAM		98	100.00

Veri Toplama Aracı

Araştırmada verilerin toplanmasında, Edwards (1959) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye uyarlama ve geçerlik güvenilirlik çalışması Kuzgun (1985) tarafından yapılan Edwards Kişisel Tercih Envanteri (EPPS) kullanılmıştır. EPPS bir kimsedeki psikolojik ihtiyaçların önem derecesini saptamaya olanak veren bir ölçme aracı olup, zorunlu seçmeli toplam 225 maddeden oluşan ölçek ile ölçülen 15 ihtiyaç şunlardır .

1.Başarma (Achievment), 2.Uyarlılık (Deference), 3.Düzen (Order), 4.Gösteriş (Exhibition), 5.Bağımsızlık (Autonomy), 6.Yakınlık (Affiliation), 7.Duyguları Anlama (Intracception), 8.Başkalarından Yardım Görme (Succorance), 9.Başatlık (Dominance), 10.Kendini Suçlama (Abasement), 11.Başkalarına Yardım Etme (Nurturance), 12.Değişiklik (Change), 13.Sebatkarlık (Endurance), 14.Karşı Cinsle İlişki (Heterosexuality), 15.Saldırganlık (Agression) (Öner, 1997).

Verilerin Toplanması

Araştırmada verilerin toplanması aşamasında, her bir klüpteki sporculara antrenmanları sırasında ulaşılmış ve EPPS envanteri uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde, "t" testi, varyans analizi ve varyans analizi sonucu farkın kaynağını belirlemek için LSD (Least Significant Difference) testi olmak üzere üç farklı analiz uygulanmış olup bu analizler bilgisayarda SPSS for Windows Release 10.0 paket istatistik programı ile yapılmıştır.

BULGULAR

Erkek ve bayan atletizm takımları arasında, EPPS'nin alt boyutları olan on beş ihtiyaç açısından fark olup olmadığını anlamak için EPPS'nin alt boyutlarından alınan puanların ortalamalarına t testi uygulanmış olup bulgular Tablo 2.'de verilmiştir.

Tablo 2 incelendiğinde Edwards Kişisel Tercih Envanterinin, "Gösteriş", "Duyguları Anlama", "Başkalarından Yardım Görme" ve "Karşı Cinsle İlişkiler" boyutlarında bulunan t değeri $p < 0.05$ düzeyinde önemli bulunmuş olup bu boyutlar için erkek ve bayan sporcular arasında puan ortalamaları açısından fark çıkmıştır. Diğer boyutlar için erkek ve bayan sporcular arasında fark bulunmamıştır.

"Gösteriş" boyutunda kızların puan ortalaması 8.756 olup erkeklerin puan ortalaması 10.925'dir. Erkeklerin, kızlara göre daha fazla "Gösteriş" ihtiyacı içinde oldukları söylenebilir.

"Duyguları Anlama" boyutunda kızların puan ortalaması 16.289 olup erkeklerin puan ortalaması 14.453'dür. Kızların, erkeklere göre daha fazla "Duyguları Anlama" ihtiyacı içinde oldukları söylenebilir.

"Başkalarından Yardım Görme" boyutunda kızların puan ortalaması 15.778 olup erkeklerin puan ortalaması 13.943'dür. Kızların erkeklere göre daha fazla "Başkalarından Yardım Görme" ihtiyacı içinde oldukları söylenebilir. Benzer bulguyu, (Murray, 1938), Edwards (1959) ve Gençdoğan ve Şahin (2002) yaptıkları araştırmada ve elde etmişlerdir.

"Karşı Cinsle İlişkiler" boyutunda erkeklerin puan ortalaması 14.396 olup kızların puan

ortalaması 7.156' dır. Erkeklerin kızlara göre daha fazla "Karşı Cinsle İlişki" kurma ihtiyacı içinde oldukları söylenebilir. Bu bulguyu destekler sonuçları, Edwards (1959), (Murray, 1938) ve Gençdoğan ve Şahin (2002) yaptıkları araştırmalarda elde etmişlerdir.

Örnekleme grubundaki farklı sekiz atletizm takımı arasında, EPPS'nin alt boyutları olan on beş ihtiyaç açısından fark olup olmadığını anlamak için EPPS'nin alt boyutlarından alınan puanların ortalamalarına varyans analizi uygulanmış olup, Tablo 3' de her bir atletizm

klübünün EPPS alt boyutlardan aldıkları puanların ortalaması ve standart sapması ve Tablo 4'de de varyans analizi sonuçları verilmiştir.

Örnekleme grubundaki farklı sekiz atletizm takımı arasında, EPPS'nin alt boyutları olan on beş ihtiyaç açısından fark olup olmadığını anlamak için Tablo 3 'de verilmiş olan, EPPS'nin alt boyutlarından alınan puanların ortalamalarına uygulanan varyans analizi sonuçları Tablo 4.'de verilmiştir.

Tablo 2. Edwards Kişisel Tercih Envanteri'nin Alt Boyutları Açısından Erkek ve Bayan Atletizm Takımları Arasındaki Farka İlişkin Ortalama, Standart Sapma ve t Testi

İHTİYAÇ	CİNS	N	X	S.S.	t
1. Başarma	Erkek	53	14.396	3.488	0.405
	Bayan	45	14.689	3.661	
2. Uyarlılık	Erkek	53	10.113	3.539	0.989
	Bayan	45	10.800	3.286	
3. Düzen	Erkek	53	9.283	4.111	0.521
	Bayan	45	9.711	3.986	
4. Gösteriş	Erkek	53	10.925	3.469	2.930*
	Bayan	45	8.756	3.856	
5. Bağımsızlık	Erkek	53	12.849	2.811	0.088
	Bayan	45	12.800	2.693	
6. Yakınlık	Erkek	53	12.887	3.984	1.066
	Bayan	45	13.711	3.603	
7. Duyguları Anlama	Erkek	53	14.453	3.724	2.549*
	Bayan	45	16.289	3.341	
8. Başkalarından Yardım Görme	Erkek	53	13.943	4.263	2.004*
	Bayan	45	15.778	4.795	
9. Başatlık	Erkek	53	15.434	3.900	1.930
	Bayan	45	14.022	3.230	
10. Kendini Suçlama	Erkek	53	12.755	2.902	1.599
	Bayan	45	13.867	3.823	
11. Başkalarına Yardım Etme	Erkek	53	15.189	4.086	0.700
	Bayan	45	15.733	3.525	
12. Değişiklik	Erkek	53	12.396	4.026	1.572
	Bayan	45	13.711	4.241	
13. Sebatarlık	Erkek	53	12.132	3.976	1.165
	Bayan	45	13.267	5.412	
14. Karşı Cinsle İlişki	Erkek	53	14.396	5.074	7.434*
	Bayan	45	7.156	4.467	
15. Saldırganlık	Erkek	53	12.302	4.084	0.189
	Bayan	45	12.44	3.216	
S.D.: 96	Tablo t: 1.980		(*) p<0.05 düzeyinde önemli		

Tablo 3. Edwards Kişisel Tercih Envanteri'nin Alt Boyutları Açısından Atletizm Takımlarının Ortalama ve Standart Sapması

EPPS ALT BOYUTU	ATLETİZM KLÜPLERİ	N	X	S.S.
1. Başarma	Fenerbahçe	13	14.615	3,280
	Galatasaray	13	13.615	2,501
	Enka spor	13	14.538	4,502
	Aydın Polis Gücü	14	14.786	3,662
	Mersin Yüksel Spor	12	14.667	3,651
	Fenerbahçe	11	15.182	4,215
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	15.800	2,974
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	13.333	3,676
	Fenerbahçe	13	10.462	2,727
2. Uyarlılık	Galatasaray	13	11.846	4,160
	Enka spor	13	9,385	2,873
	Aydın Polis Gücü	14	8,857	3,780
	Mersin Yüksel Spor	12	11,083	2,968
	Fenerbahçe	11	10,545	2,544
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	12,100	4,228
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	9,667	3,284
	Fenerbahçe	13	10,615	5,723
	Galatasaray	13	9,923	3,063
3. Düzen	Enka spor	13	7,154	3,105
	Aydın Polis Gücü	14	9,429	3,610
	Mersin Yüksel Spor	12	7,417	3,343
	Fenerbahçe	11	9,545	4,803
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	11,300	3,433
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	10,833	3,512
	Fenerbahçe	13	10,615	4,482
	Galatasaray	13	10,923	3,904
	Enka spor	13	11,231	2,351
4. Gösteriş	Aydın Polis Gücü	14	10,929	3,198
	Mersin Yüksel Spor	12	8,417	5,054
	Fenerbahçe	11	9,455	3,830
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	9,600	3,565
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	7,750	2,800
	Fenerbahçe	13	13.538	2,504
	Galatasaray	13	13,000	2,517
	Enka spor	13	12,846	2,968
	Aydın Polis Gücü	14	12,071	3,269
5. Bağımsızlık	Mersin Yüksel Spor	12	12,750	3,166
	Fenerbahçe	11	13,545	3,205
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	12,200	2,300
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	12,667	2,103

Tablo 3.(Devam) Edwards Kişisel Tercih Envanteri'nin Alt Boyutları Açısından Atletizm Takımlarının Ortalama ve Standart Sapması

EPPS ALT BOYUTU	ATLETİZM KLÜPLERİ	N	X	S.S.
6. Yakınlık	Fenerbahçe	13	11,615	4,214
	Galatasaray	13	12,538	4,095
	Enka spor	13	14,385	4,253
	Aydın Polis Gücü	14	13,000	3,305
	Mersin Yüksel Spor	12	13,500	3,177
	Fenerbahçe	11	11,909	3,780
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	15,100	2,601
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	14,417	4,209
	Fenerbahçe	13	14,846	3,870
	Galatasaray	13	14,385	4,154
7. Duyguları Anlama	Enka spor	13	14,000	3,719
	Aydın Polis Gücü	14	14,571	3,546
	Mersin Yüksel Spor	12	16,750	2,768
	Fenerbahçe	11	17,636	2,248
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	15,200	2,898
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	15,500	4,661
	Fenerbahçe	13	12,231	3,876
	Galatasaray	13	13,000	4,183
	Enka spor	13	15,154	4,580
	8. Başkalarından Yardım Görme	Aydın Polis Gücü	14	15,286
Mersin Yüksel Spor	12	16,333	5,382	
Fenerbahçe	11	14,182	4,309	
Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	13,800	3,706	
Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	18,333	4,619	
Fenerbahçe	13	17,231	3,919	
Galatasaray	13	16,462	4,371	
Enka spor	13	13,923	2,597	
9. Başatlık	Aydın Polis Gücü	14	14,214	3,827
	Mersin Yüksel Spor	12	13,917	3,801
	Fenerbahçe	11	14,091	2,773
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	14,200	3,645
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	13,917	3,059
	Fenerbahçe	13	12,692	2,323
	Galatasaray	13	13,154	3,313
	Enka spor	13	12,077	3,402
	Aydın Polis Gücü	14	13,071	2,674
	Mersin Yüksel Spor	12	14,500	5,018
10. Kendini Suçlama	Fenerbahçe	11	12,909	3,885
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	13,500	2,759
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	14,417	3,397

Tablo 3.(Devam) Edwards Kişisel Tercih Envanteri'nin Alt Boyutları Açısından Atletizm Takımlarının Ortalama ve Standart Sapması

EPPS ALT BOYUTU	ATLETİZM KLÜPLERİ	N	X	S.S.
11. Başkalarına Yardım Etme	Fenerbahçe	13	16,231	4,494
	Galatasaray	13	14,385	4,114
	Enka spor	13	16,692	3,351
	Aydın Polis Gücü	14	13,571	3,917
	Mersin Yüksel Spor	12	15,167	3,486
	Fenerbahçe	11	15,000	3,768
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	15,800	3,910
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	16,917	3,118
12. Değişiklik	Fenerbahçe	13	11,769	4,246
	Galatasaray	13	12,385	3,595
	Enka spor	13	14,615	3,097
	Aydın Polis Gücü	14	10,929	4,446
	Mersin Yüksel Spor	12	14,417	3,476
	Fenerbahçe	11	14,000	2,828
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	12,600	5,211
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	13,667	5,348
13. Sebatkarlık	Fenerbahçe	13	12,462	5,109
	Galatasaray	13	11,615	2,631
	Enka spor	13	10,769	3,444
	Aydın Polis Gücü	14	13,571	4,164
	Mersin Yüksel Spor	12	12,250	5,833
	Fenerbahçe	11	15,545	4,906
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	12,900	4,654
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	12,500	6,038
14. Karşı Cinsle İlişki	Fenerbahçe	13	12,462	5,925
	Galatasaray	13	14,000	4,546
	Enka spor	13	15,462	4,156
	Aydın Polis Gücü	14	15,571	5,388
	Mersin Yüksel Spor	12	6,750	4,535
	Fenerbahçe	11	9,455	3,560
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	7,100	6,136
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	5,500	2,908
15. Saldırganlık	Fenerbahçe	13	12,538	4,612
	Galatasaray	13	11,846	4,913
	Enka spor	13	11,692	3,326
	Aydın Polis Gücü	14	13,071	3,647
	Mersin Yüksel Spor	12	12,083	3,965
	Fenerbahçe	11	11,909	3,015
	Eskişehir Anadolu Üniv Spor Klübü	10	12,900	2,767
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor	12	12,917	3,204

Tablo 4. Edwards Kişisel Tercih Envanteri'nin Alt Boyutları Açısından Atletizm Takımları Arasındaki Farka İlişkin Varyans Analizi

		Kareler Toplamı	S.D.	Ortalama Kare	F
1. Başarma	Gruplar arası	50,097	7	7,157	0,548
	Gruplar içi	1174,311	90	13,048	
	Toplam	1224,408	97		
2. Uyarlılık	Gruplar arası	115,075	7	16,439	1,446
	Gruplar içi	1022,925	90	11,366	
	Toplam	1138,000	97		
3. Düzen	Gruplar arası	195,928	7	27,990	1,817
	Gruplar içi	1386,531	90	15,406	
	Toplam	1582,459	97		
4. Gösteriş	Gruplar arası	142,970	7	20,424	1,469
	Gruplar içi	1251,530	90	13,906	
	Toplam	1394,500	97		
5. Bağımsızlık	Gruplar arası	24,955	7	3,565	0,455
	Gruplar içi	705,096	90	7,834	
	Toplam	730,051	97		
6. Yakınlık	Gruplar arası	129,992	7	18,570	1,303
	Gruplar içi	1283,110	90	14,257	
	Toplam	1413,102	97		
7. Duyguları Anlama	Gruplar arası	128,825	7	18,404	1,421
	Gruplar içi	1165,593	90	12,951	
	Toplam	1294,418	97		
8. Başkalarından Yardım Görme	Gruplar arası	325,073	7	46,439	2,439*
	Gruplar içi	1713,427	90	19,038	
	Toplam	2038,500	97		
9. Başatlık	Gruplar arası	155,339	7	22,191	1,747
	Gruplar içi	1143,161	90	12,702	
	Toplam	1298,500	97		
10. Kendini Suçlama	Gruplar arası	59,463	7	8,495	0,727
	Gruplar içi	1051,639	90	11,685	
	Toplam	1111,102	97		
11.Başkalarına Yardım Etme	Gruplar arası	122,367	7	17,481	1,210
	Gruplar içi	1299,766	90	14,442	
	Toplam	1422,133	97		
12. Değişiklik	Gruplar arası	160,627	7	22,947	1,363
	Gruplar içi	1515,373	90	16,837	
	Toplam	1676,000	97		
13. Sebatarlık	Gruplar arası	167,283	7	23,898	1,089
	Gruplar içi	1974,921	90	21,944	
	Toplam	2142,204	97		
14. Karşı Cinsle İlişki	Gruplar arası	1453,733	7	207,676	9,168**
	Gruplar içi	2038,767	90	22,653	
	Toplam	3492,500	97		
15. Saldırganlık	Gruplar arası	26,512	7	3,787	0,263
	Gruplar içi	1296,263	90	14,403	
	Toplam	1322,776	97		

Tablo $F_{0,05}$: 2.08 (*) $P < 0.05$ düzeyinde önemli

(**) $P < 0.001$ düzeyinde önemli

Tablo 4 incelendiğinde, farklı sekiz atletizm takımı arasında, EPPS'nin alt boyutları olan on beş ihtiyaç açısından fark olup olmadığını anlamak için alınan puanların ortalamalarına uygulanan varyans analizi sonucunda, "Baskalarından Yardım Görme" ve "Karşı Cinsle İlişkiler" alt boyutlarına ilişkin olarak

bulunan F değerleri Tablo F değeri olan 2.08'den büyük olup, istatistiksel açıdan $p < 0.05$ ve $p < 0.001$ önem düzeyinde anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Bu farklılıkların hangi atletizm takımları arasında olduğunu saptamak için yapılan LSD (Least Significant Difference) testi sonuçları Tablo 5.'de verilmiştir.

Tablo 5. "Başkalarından Yardım Görme" ve "Karşı Cinsle İlişkiler" Alt Boyutlarına İlişkin LSD Testi ile İlgili Bulgular

EPSS Alt Boyutları	Takımlar		Ortalamalar Arası Fark (I - J)
	I	J	
Başkalarından yardım görme	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor (bayan) atletizm takımı	Fenerbahçe (erkek) atletizm takımı	6,103 *
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor (bayan) atletizm takım	Galatasaray (erkek) atletizm takımı	5,333 *
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor (bayan) atletizm takım	Fenerbahçe (bayan) atletizm takımı	4,152 *
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor (bayan) atletizm takım	Eskişehir Anadolu Üniv. Spor Klüğü (bayan) atletizm takımı	4,533 *
	Mersin Yüksel Spor (bayan) atletizm takımı	Fenerbahçe (erkek) atletizm takımı	4,103 *
	Mersin Yüksel Spor (bayan) atletizm takımı	Fenerbahçe (erkek) atletizm takımı	- 5,712 *
	Mersin Yüksel Spor (bayan) atletizm takımı	Galatasaray (erkek) atletizm takımı	- 7,250 *
	Mersin Yüksel Spor (bayan) atletizm takımı	Enka Spor (erkek) atletizm takımı	- 8,712 *
	Mersin Yüksel Spor (bayan) atletizm takımı	Aydın Polis Gücü (erkek) atletizm takımı	- 8,821 *
	Fenerbahçe (bayan) atletizm takımı	Galatasaray (erkek) atletizm takımı	- 4,545 *
	Fenerbahçe (bayan) atletizm takımı	Enka Spor (erkek) atletizm takımı	- 6,007 *
	Fenerbahçe (bayan) atletizm takımı	Aydın Polis Gücü (erkek) atletizm takımı	- 6,117 *
	Eskişehir Anadolu Üniv. Spor Klüğü (bayan) atletizm takımı	Fenerbahçe (erkek) atletizm takımı	- 5,362 *
	Eskişehir Anadolu Üniv. Spor Klüğü (bayan) atletizm takımı	Galatasaray (erkek) atletizm takımı	- 6,900 *
Karşı cinsle ilişkiler	Eskişehir Anadolu Üniv. Spor Klüğü (bayan) atletizm takımı	Enka Spor (erkek) atletizm takımı	- 8,362 *
	Eskişehir Anadolu Üniv. Spor Klüğü (bayan) atletizm takımı	Aydın Polis Gücü (erkek) atletizm takımı	- 8,471 *
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor (bayan) atletizm takım	Fenerbahçe (erkek) atletizm takımı	- 6,962 *
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor (bayan) atletizm takım	Galatasaray (erkek) atletizm takımı	- 8,500 *
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor (bayan) atletizm takım	Enka Spor (erkek) atletizm takımı	- 9,962 *
	Ankara Yenimahalle. Belediye Spor (bayan) atletizm takım	Aydın Polis Gücü (erkek) atletizm takımı	- 10,071 *

(*) P < 0.05 Düzeyinde önemli

Tablo 5. incelendiğinde, varyans analizi sonucu EPPS'nin "Başkalarından Yardım Görme" ve "Karşı Cinsle İlişkiler" alt boyutlarında hangi atletizm takımları arasında fark olduğunu saptamak için yapılan LSD (Least Significant Difference) testi sonuçları toplu halde görülmektedir.

Ankara Yenimahalle Belediye Spor bayan atletizm takımı sporcuları, Fenerbahçe ve, Galatasaray erkek atletizm takımı sporcularına ve Fenerbahçe ve Eskişehir Anadolu Üniv. Spor Kulübü bayan atletizm takımı sporcularına göre "Başkalarından Yardım Görme" boyutuna daha fazla önem vermektedirler. Ayrıca Mersin

Yüksel Spor bayan atletizm takımı sporcuları, Fenerbahçe erkek atletizm takımı sporcularına göre "Başkalarından Yardım Görme" boyutuna daha fazla önem vermektedirler.

Mersin Yüksel Spor bayan atletizm takımı sporcuları, Fenerbahçe, Galatasaray. Enka Spor ve Aydın Polis Gücü erkek atletizm takımı sporcularına göre "Karşı Cinsle İlişkiler" boyutuna daha az önem vermektedirler.

Fenerbahçe bayan atletizm takımı sporcuları, Galatasaray, Enka Spor ve Aydın Polis Gücü erkek atletizm takımı sporcularına göre "Karşı Cinsle İlişkiler" boyutuna daha az önem vermektedir.

Eskişehir Anadolu Üniversitesi Spor Kulübü bayan atletizm takımı sporcuları, Fenerbahçe, Galatasaray, Enka Spor ve Aydın Polis Gücü erkek atletizm takımı sporcularına göre "Karşı Cinsle İlişkiler" boyutuna daha az önem vermektedirler.

Ankara Yenimahalle Belediye Spor bayan atletizm takımı sporcuları, Fenerbahçe, Galatasaray, Enka Spor ve Aydın Polis Gücü erkek atletizm takımı sporcularına göre "Karşı Cinsle İlişkiler" boyutuna daha az önem vermektedirler.

TARTIŞMA

Günümüzde atletizmin bir erkek zirve sporu olmaktan çıkıp, bayanların da rahatlıkla yer alabildiği bir spor olduğu gözlenmektedir. Bayanlarında atletizmde erkekler kadar başarılı olabilmesi için psikolojik ihtiyaç örüntülerinin bilinmesi ve gerekli desteğin sağlanması gerekmektedir. "Bireylerin ilgi duydukları bir şeyi yapmaları onları mutlu ettiği kadar, başarılarına da etki eden önemli faktör olmaktadır" (Saccuzzo, 1989).

Cinsiyet açısından, erkek ve bayan atletizm takımları arasında, bayanların, başkalarının duygularını inceleme, başkalarını gözleme ve kendini başkalarının yerine koyma gibi özellikleri içeren "Duyguları Anlama" boyutu ile

diğerlerinin dikkatini çekme ve ilgi merkezi olma gibi özellikleri içeren "Başkalarından Yardım Görme" boyutuna erkeklere göre daha fazla ihtiyaç duydukları ortaya çıkmıştır.

"Empati yapabilme ve başkalarından yardım görme" başkaları benim hakkımda ne düşünüyor diye merak etme ve başkalarının yardımına gereksinim duyma bayan atletlerde yüksek bir değer olarak karşımıza çıkıyor. Atletizmde, başarıya giden yolda ilk önce, iyi örülmüş sporcu ve antrenör birlikteliği gelir. Özellikle bayan sporcuları erkeklere göre daha fazla başkalarından yardım bekler durumda gösteren durum da atletizmin doğası gereği olsa gerek. Erkek sporcuların ise, "Gösteriş" ve "Karşı Cinsle İlişkiler"e daha fazla eğilimli oldukları görülmektedir. Şahin ve arkadaşlarınınca BESYO öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmada da "Üniversite eğitimi almalarına rağmen bayan öğrencilerin erkek öğrencilere oranla (uyarılık) boyun eğici davranışlar ve karşı cinsle ilişkiler puanlarının düşük olduğu gözlenmiştir" (Şahin, Pehlivan ve Öztürk-Kuter, 2001).

Kulüpler arasında, psikolojik ihtiyaç örüntüsü eğilimleri açısından da; güç durumlarda kalındığında başkalarının ilgisi, üzülmesini ve telaşlanmasını isteme gibi özellikleri içeren "Başkalarından Yardım Görme" boyutu ile karşı cins tarafından çekici bulunma, karşı cinsle birlikte gezme ve aşık olma gibi özellikleri içeren "Karşı Cinsle İlişkiler" alt boyutları açıdan anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır.

Sporcuların karşılaşmalara hazırlanması ve yarışmalara motive edilme sürecinde, cinsiyet açısından, erkek ve bayan sporcuların ihtiyaç örüntüleri arasındaki farklılıklarından ve değişik kulüplerdeki sporcuların ihtiyaç örüntüsü açısından aralarındaki farklılıklardan yararlanılabilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Edwards, L. A. (1959) Edwards Personal Preference Schedule:Manual, The Psychological Corporation. New York.
2. Murray, H.A. (1938) Explorations in Personality. Oxford University Press. New York.

3. Kuzgun, Yıldız (1985) Edwards Tercih Envanterinin Türkiye'de Güvenirlilik ve Geçerliliği. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. Ankara. 17,69-85,
4. Saccuzzo. M.R. (1989) Psychological Testing Brooks / Cole. Coliteria.
5. Şahin. M.,Pehlivan, Zekai. ve Öztürk Kuter, Fusun. (2001) Beden Eğitimi ve Spor

- Öğretmenliği Bölümlerinde Okuyan Öğrencilerin Kişisel Tercihlerinin Karşılaştırmalı Analizi. 2. Uluslar arası Spor Psikolojisi Sempozyumu. Ege Üniversitesi. İzmir.
6. Öner, Necla. (1997) Türkiye'de Kullanılan Psikolojik Testler, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul,
7. Gençdoğan, Başaran ve Şahin, Mehmet. (2002) "1.Lig Bayan ve Erkek Futbol Takım Sporcularının Psikolojik İhtiyaçlarının İncelenmesi" Ç.Ü. Sağlık Bil. Derg. Adana Sayı:1. Cilt:16.